

Treårsrapport Helgeåns vattenråd åren 2016-17-18

Hästbergadammen

Inledning:

Helgeåns vattenråd är en ideell förening som startade 2012 på uppdrag från vattenmyndigheten. Alla avrinningsområden skulle ha ett vattenråd. Vattenrådet syftar till att skapa ett frivilligt, öppet och rådgivande forum, för så många olika intresseområden som möjligt inom avrinningsområdet.

Ändamålet är att tillsammans verka för en hållbar förvaltning av vattenresurserna i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten.

Helgeåns vattenråd sträcker sig över tre län och 13 kommuner men även närliggande kustområde i Hanöbukten söder om Skråbeåns och norr om Segesholmsåns avrinningsområde och omfattar hela 4844 km².

Organisation:

Vattenrådets organisation är uppbyggd enligt följande:

- Årlig stämma
- Styrelse, som består av 12 ledamöter. Fyra representanter från kommuner, fyra från näringslivet och fyra från ideella organisationer.
- Arbetsutskott, bestående av ordförande, vice ordförande, kassör och sekreterare.
- Revisorer
- Valberedning
- Kansli, vattenrådet ska ha ett kansli som sköter genomförandet av de åtgärder som pekas ut i de årliga verksamhetsplanerna. Kansliet ska även ansvara för medlemsregister och uppdatering av hemsida

Mål och åtgärder:

Vattenrådets ska verka för och arbeta med följande mål och åtgärder:

MÅL:

- Vattenrådet ska verka för en hållbar förvaltning av vattenresurserna i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten.
- Medverka till granskning och revidering av miljökvalitetsnormer och andra kvalitetskrav inom avrinningsområdet.
- Vattenrådet ska fungera som ett samlat forum för diskussion och rådgivning för olika intresseområden och aktörer inom Helgeåns avrinningsområde.
- Vattenrådet ska fungera som en mötesplats och ett samarbetsorgan för bl.a. Kommittén för samordnad kontroll av Helge å, Vattenvårds-förbundet för Västra Hanöbukten, Helge å Model Forest, Grundvattenrådet för Kristianstadsslätten, samverkan Hanöbukten och Biosfärsområde Kristianstads Vattenrike. Vattenrådet ska på så sätt bidra till ett ökat helhetsperspektiv för Helgeån, dess biflöden och Hanöbukten.
- Vattenrådet ska samla in och sprida information i vattenfrågor med syfte att verka för att vattenförekomsterna ska uppnå god status.
- Vattenrådet ska ta tillvara och utveckla det lokala intresset för vattenfrågor och se till så att olika vattenrådsgrupper utvecklas och upprättas.
- Vattenrådet ska vara en länk mellan intressenter och myndigheter.
- Vattenrådet ska gynna lokal samverkan mellan olika intressenter.
- Vattenrådet skall utvärdera insatserna efter tre år.

Utvärdering:

Styrelsen:

Under verksamhetsperioden har 20 sammanträden skett med styrelsen och en med beredningsgruppen som består av en representant från varje kommun.

Hässleholm, Kristianstad, Osby och Älmhult kommuner har haft representanter i styrelsen.

Företagen har representerats av Brittedals Elnät, LRF, Södra och Uniper.

Föreningarna har representerats av Naturskyddsföreningar i Skåne och Kronoberg, Göingebygdens biologiska förening, Möckelns och Hallaryd-Visseltofta FVO och Ryssbygymnasiet.

Styrelsen har uppdaterat hemsidan. Den ses över fyra gånger per år och är aktuell.

helgean.se

Föreningen har drivit och varit aktiv i att återställa 9 ha översilningsängar i Gullarp.

Samarbetspartners har varit Hegeå Model Forest, Kristianstads vattenrike och Osby kommun.

Gullarp

Föreningen drivit och genomfört restaureringsåtgärder för fisk i Hönjarumsbäcken tillsammans med elever Från Osby och Önnestads naturbruksgymnasier.

Hönjarumsbäcken

Vattenrådet har varit med och finansierat ett genomfört seminarium om brunifieringens konsekvenser och orsaker på SEI i Stockholm. Vetenskaplig rapport kommer under hösten 2018.

Vattenrådet har engagerat fiskare för fångst av gäddor i Möckeln för kvicksilveranalys och bekostat dessa.

Vattenrådet har bidragit ekonomiskt till en utvärdering av tillståndet av Sjöbergasjön.

Vattenrådet har varit engagerade i den invasiva arten skunkkalla i Vedema tillsammans med Naturvårdsverket, Artdatabanken och Tina Kyrkander.

Sekreteraren har varit handledare för tre studenter från högskolan i Kristianstad för deras mastersarbete. En gällde turismmöjligheter i Helgeå, en gällde Helgeå som spridningskorridor för skalbaggar och den tredje tillsammans med Helgeå Model Forest gällande ädellöv längs åfåran från Torsebro och Möckeln.

Exkursion ädellöv

Turism i Helgeå

Sekreteraren medverkar i ett projekt tillsammans med SGU om sanering av en kemtvätt som förorenat sediment i Helgeå (MIFO) klass 1.

Sekreteraren har kallat till och genomfört ett möte med Länsstyrelserna i Kronoberg och Skåne, Älmhult och Osby kommuner angående Älmhults reningsverk kontra vattenkvaliteten i Driveå. Mötet resulterade i att Älmhult ska bygga fördröjningsmagasin.

Sekreteraren har aktivt arbetat med att få till stånd en renovering av Hasslaröds ängar. Markägare, Osby kommun, Skånes hembygdsförbund och naturskyddsföreningen Göinge är samarbetspartner.

Föreningen har aktivt medverkat diskussionen om småskalig vattenkraft och utrivning av gamla dammar på flera platser. Ex. Sibbarp, Brännhultabäcken, Tormestorpsån och Källedal i Kruseån. Samarbete mellan Länsstyrelsen, Helgeå Model Forest, Skånes hembygdsförening, Naturskyddsföreningen och berörda kommuner.

Brännhultabäcken

Sibbarp

Sekreteraren har deltagit i ett antal årsmöten i olika FVO som föreläsare och därmed gjort reklam för föreningen.

Styrelsen har initierat utrivning av kalkdoserare som inte är i bruk i Brännhultabäcken. Ansvaret ligger nu på Älmhults kommun.

Föreningen deltar i ett inte avslutat projekt om att utrota den invasiva sjögullen i Osbysjön så att den inte sprids i vårt avrinningsområde.

Sjögull

Två anmälningar har gjorts: ett svinstall med 3000 svin läcker från gödselanläggningen. Ett kraftverk har torrlagt sitt omlöp för fisk just när havsöringen vandrar tillbaka till havet.

Under verksamhetsåren har flera stora och små remisser besvarats. Tyvärr har Länsstyrelsen i Kronobergs län varit dåliga på att använda oss som remissinstans, trots påtalan.

Samarbete:

Stockholm Resilience centre – Ekosystemtjänster runt Helgeå

Helgeå Model Forest, Lunds universitet, Sydvatten, Stockholm Environment Institut, Skogsstyrelsen och Region Skåne – Brunifieringens konsekvenser och orsaker.

Water Management in Baltic Forests- Skogsstyrelsens internationella EU projekt om dikning i skogsmark.

Övrig medverkan och samarbete:

Biosfärområdet Kristianstads vattenrike

Vattenvårdsförbundet för västra Hanöbukten

Samverkan Hanöbukten,

Vattenråden runt Hanöbukten

Kommittén för samordnad kontroll av Helgeå

Vatten 16

Sportfiskarna i Malmö

Flera FVO

Önnestad och Ryssby naturbruksgymnasier

Skogsstyrelsen

Många engagerade markägare

